

DEN RETTSMEDISINSKE KOMMISSJON

Helse- og omsorgsdepartementet
Pb 8011 Dep
0030 OSLO

Deres dato	Deres referanse	Vår referanse	Vår dato
	201202633-/ASD	2012/1598 ALH	27.09.2012

Høring av utkast til forskrift om krav til kvalitet og sikkerhet for humane organer beregnet på transplantasjon

Den rettsmedisinske kommisjon viser til høringsbrev av 26. juni 2012 fra Helse- og omsorgsdepartementet vedrørende ovennevnte.

Gruppe for rettspatologi og klinisk rettsmedisin i Den rettsmedisinske kommisjon har utarbeidet kommisjonens høringssvar.

Det er ingen innvendinger til hovedinnholdet i forslaget. Det er imidlertid et forhold forskriften ikke synes å ta høyde for i tilstrekkelig grad. Dette gjelder forholdet til rettsmedisinske obduksjoner ved avgivelse av organer til transplantasjon.

Under **pkt 6.2** Kompetent myndighet er politi og rettsvesen ikke nevnt. I den forbindelse kan nevnes at et ikke ubetydelig antall døde givere kommer inn under helsepersonellovens og påtaleinstruksens bestemmelser om unaturlig død. Det gjelder trafikkskader, fallskader, forgiftninger etc.

I lov om transplantasjon, sykehusobduksjon og avgivelse av lik m.m. (skal vel erstattes at ny transplantasjonslov?) følger det av § 3 at inngrep etter § 2 ikke må foretas når det kan bli tale om rettsmedisinsk obduksjon, og inngrepet kan få betydning for resultatet av denne.

For å unngå at rettslige obduksjoner unødig skulle hindre tilgang på organer, samtalte KRIPOS, Ullevål Universitetssykehus, Rikshospitalet og Rettsmedisinsk institutt i 1999 om hvordan samarbeidet kunnet løses i praksis. Denne samtalen endte opp med et brev av 22.09.99 fra KRIPOS-sjef Arne Huuse og politiinspektør Arne Bjørkås til politimestrene. Dette brevet kan oppsummeres slik:

1. Såfremt det ikke har noen betydning for bevissikring, bør ikke politiet i forbindelse med sakkyndige/rettsmedisinske likundersøkelser motsette seg uttaket av organer til transplantasjon.

Oppstår det motstrid mellom hensyn til bevissikring og behovet for å ta ut organer til transplantasjonsformål, skal saken forelegges påtalemyndigheten til avgjørelse.

Postadresse	Kontoradresse	Telefon	www.sivilrett.no
Postboks 8027	Holbergsgate 1	22 99 13 63	drk@sivilrett.no
Dep	Org. nr.	22 99 13 54	
0030 Oslo	986 186 999		

2. Det må vurderes hvorvidt det er påkrevet at politiet er tilstede og sørger for nødvendig fotografisk dokumentasjon i forbindelse med organuttak, forut for den sakkyndige likundersøkelsen.

Etter dette er det innført en praksis som går ut på at transplantasjonskoordinator i hvert tilfelle kontakter ansvarlig overlege ved Avdeling for rettspatologi og klinisk rettsmedisin, eventuelt annen overlege i rettsmedisin og diskuterer hvert tilfelle før organuttak iverksettes. Om nødvendig stiller rettsmedisiner ved organuttaket for å beskrive skader. Dersom det ikke er til hinder for gjennomføringen av en betryggende rettslig obduksjon, vil organer kunne tas til transplantasjon. Denne ordningen har fungert i flere år og burde vel innarbeides i forskriften?

Tarjei Rygnestad
leder
Den rettsmedisinske kommisjon

Torleiv O. Rognum
leder
Gruppe for rettspatologi og
klinisk rettsmedisin